

TÜRKİYE JEOLJİSİ

Dr. E. Necdet Egeran ve Dr. E. Lahn tarafından hazırlanmış olan bu kitap iki yüz küsur sahifesi üç tektonik hartasiyle memleketimizin Jeoloji alanında rüşde vardığını belirten kıymetli bir eserdir* Filhakika müelliflerin açıkladıkları gibi Türk Toprakları üzerinde ilk Jeolojik araştırmalar Ainsworth, Hamilton, 'Telli-hatcheff gibi 1840 ile 1870 arasında gelen bazı yabancılar tarafından yapılmıştır. Bu devirde Türk - İran hudutları üzerindeki çalışması neticesini 1854 de (Geological Society) de yaptığı bir tebliğ ile bildiren W. K. Loftus'u da zikretmek yerinde olur. Bunu takibeden ve Cumhuriyet devrine kadar süren zamanda *gene* yabancılar tarafından, fakat daha tafsilâtlı etüdler görüyoruz. Nihayet Cumhuriyetin ilânındanberi' geçen verimli senelerden Türk Jeologları tarafından mühim rol oynadığı zamana geliyoruz. Eİtabm sonuna ilâve edilen Bibliogr'afya epey eksik olmakla, 'beraber 200kadar eseri zikretmektedir» Bunların incelenmesinde doğrudan doğruya memleketimizi alâkalandıran 180 kadar eserden (15) i ilk devirde (26) sı ikinci devirde ve 139 u da Cumhuriyet zamanına aittir« Diğerleriüde Türk ismine rastlanmadığı halde son devirdeki yazılardan 37 tanesi Türk Jeologları tarafından hazırlanmıştır«

Kitapta Stratigrafi ve Tektonik bahisleri başlıca mevzuları teşkil etmekle beraber, Türkiyenin Sismolojisi, Anadolu ile komşu memleketler arasındaki tektonik münasebetleri üzerine ayrı fassılları ihtiva eden, herkesin istifade edeceğine emin olduğumuz bilgi verilmiştir,

Stratigrafi kısmında Paleozoik, Mesozoik ve Tersiyer devirlere ait sahraların Trakya, Kuzey Anadolu, ve Güney Anadolu da inkişafı tarif edilmiş, fosil listeleri ile birlikte okuyucuya sunulmuştur. Birçok membalara^ bilhassa M.T.A. Enstitüsü ile Üniversitelerin son on beş sene zarfında yaptıkları etüdlere istinad ederek hazırlanan bu bölümün çok emek neticesi husule geldiğine şüphe yoktur. Bu emeğin boşa gitmediği bilâkis kitabı kullanan» lamı geniş ölçüde şükranlarını celbedeceği söylenebilir, 1946 ya kadar yayınlanan bilgiyi ihtiva eden bu eser her nekadar memleketin büyük bir kısmına en son malumatı içine almakta ise de, petrol aramaları münasebeti ile Cenup - Doğu illerimizde yapılmış ra-

por halindeki mühim stratigrafik kesitleri, kaydetmediği gibi stratigrafik kesitler de verilmemiştir. Kitabın ikinci tabında müelliflerin bu eksikliği gözönünde tutmaları ümit edilir.

Tektonik kısımda otörler **Ami** tarafından ileri sürülmüş olan (**Kenar iltivalar, Iranidler, Toridler, Ahatolidler, Pontidler**) **taksimati** tadil edilerek **Toridler** ve **Anatolidler** arasında bir Orta Bölge iiaYe etmişlerdir. **Hersinyen iltivalârı** hususunda eldeki 'malûmatın **'azlığna** işaret edilerek **Alp Katlanması** ve "**Avrupadaki** **Alp silsileleri** ile **Yakın Doğu sıradağlarının** **Anadolu** vasıtasıyla bağlandığı ••konusu **üzerinde** • **etrafıca** durulmuştur, ilâve edilen Orta Bölgenin **Menderes, 'Siklat,- Rodop** gibi ara masifler ile Ege **iltivaların** içine **'alan**, • hudutları kesin olmayan bir ünite olduğu anlaşılmaktadır, **Alpidler** ile **Dinaridler arasında** **'Macaristanın Tuna Masifinin** müşabih bir durumda olduğuna işaret edilmiştir.

"**Türkiye-Jeolojisi**" büyük bir boşluğu dolduran ve memleketimizle ilgili her Jeologun beraberinde bir lügat kitabı gibi taşımak istiyebilecekleri bir eserdir.

CEVAT EYÜP TAŞMAN